

LAIUSE PÕHIKOOI

MUUSIKAÕPETUSE

AINEKAVAD

1.-9. KLASSILE

LAIUSE

2015

MUUSIKAÕPETSUE AINEKAVA

Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetuses taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb laulupidude traditsiooni edasikandmise protsessis ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;
- 8) teab Eesti ja paikkonna tuntumaid heliloojaid ja interpreete ning väärtustab kultuuritraditsioone;
- 9) mõistab, kuidas huvi valdkonna vastu, muusikalised võimed ja teadmised võimaldavad kujundada sellest hobi (harrastuse) või tulevad tulevikus kasuks ameti valikul.

Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid I kooliastmes

3. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning vastavalt võimetele ühe- ja/või kahehäälses kooris;
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause;
- 4) laulab melodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 6) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 7) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 8) kirjeldab kuulatavat muusikat suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega;
- 9) väärtustab enese ja teiste loomingut;
- 10) mõistab laulupeo tähendust.

Muusika õpitulemused ja õppesisu I kooliastmes

Laulmine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
- 2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- 3) laulab lihtsat meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu koduke” (A. Kiis), „Tiliseb, tiliseb aisakell” (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tuppa”, „Teele, teele, kurekesed”, „Kevadel” („Juba linnukesed...”), „Kevadpidu” („Elagu kõik...”).

Pillimäng

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- 2) on omandanud kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides.

Muusikaline liikumine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

Omalooming

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;
- 3) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);
- 4) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);
- 2) eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;
- 3) eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat;
- 4) on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill);
- 5) kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara.

Muusikaline kirjaoskus

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
- 2) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;
- 4) mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;
- 5) õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida;
- 6) mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.
 - meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana
 - koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor
 - muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng
 - rütm, meloodia, tempo, kõlavärv (tämbel), vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat
 - märkide latern, segno, volt, tutvustamine laulurepertuaariga

I kooliastme õppesisu

I kooliastmes on kesksel kohal laulmine ja pillimäng. Lauldakse nii ühehäälselt a cappella kui ka saatega. Kujundatakse alus muusikatraditsioonide säilitamiseks ja edasikandmiseks, mille üks väljund on õpilaste osalemine koolikooride tegevuses, et saada esmane koorilaulukogemus. Pillimängus omandatakse rütmi- (sh kehapilli) ja plaatpillide ning kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted. Pillimängu rakendatakse valdavalt laulude kaasmänguna.

Muusikaline liikumine hõlmab rahvatantse ja laulumänge ning muusikapala karakteri väljendamist liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st omaloomingu kaudu. Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu.

Muusikalise kirjaoskuse algtõed omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu ja neid rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes.

Õpilaste esinemisuskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jne).

Mitmekülgse muusika kuulamise kogemuse saavutamiseks ja kontserdikultuuri kujundamiseks ning silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Muusika õppe- ja kasvatusesmärgid II kooliastmes

6. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;

- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
- 4) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 6) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 8) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 9) kasutab muusika oskussõnu kuulatavate muusikapalade kirjeldamisel ning suunavate küsimuste abil oma arvamuse põhjendamisel; mõistab autorsuse tähendust;
- 10) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- 11) leiab iseloomulikke jooni Eesti ja teiste maade rahvamuusikas;
- 12) tunneb huvi oma kooli ja paikkonna muusikaelu ning -sündmuste vastu ja osaleb selles, mõistab laulupeo traditsiooni tähendust.

Muusika õpitulemused ja õppesisu II kooliastmes

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, on teadlik häälehoiu vajadusest;
- 2) seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g–G2;
- 3) rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;
- 4) laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Eesti lipp” (E. Võrk), „Kas tunned maad” (J. Berad), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas” (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas” (eesti rahvalaul), „Püha öö” (F. Gruber).

Pillimäng

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- 2) rakendab musitseerides kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid, seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;
- 3) kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;
- 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;

3) väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid.

Omalooming

Õpilane:

- 1) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob tekste (regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne);
- 3) kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi;
- 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas, tuntumaid Eesti koore, teab Eesti laulupidude traditsiooni;
- 3) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;
- 4) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse, oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;
- 5) on tutvunud valikuliselt Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatradsioonidega ja suhtub nendesse lugupidavalt;
- 6) iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara;
- 7) teadvustab autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
- 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega);
- 4) mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g–G2 tähendust ning kasutab neid musitseerides;
- 5) mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C–a, G–e, F–d tähendust ning kasutab neid musitseerides;
- 6) mõistab oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas : eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud; vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon; tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid); tempo, andante, moderato, allegro, largo,

ritenuto, accelerando, dünaamika, piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo.

Muusika õppesisu II kooliastmes

II kooliastmes tähtsustub töö õpilaste individuaalsete muusikaliste võimete arendamisel ning rakendamisel erinevates muusikalistes tegevustes. Olulised osaoskused on laulmine ja pillimäng. Klassitunnis lauldakse a cappella ja saatena ühe- ja kahehäälselt, kooris kahe- ja kolmehäälselt. Pillimänguoskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes ning arendatakse edasi kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid.

Muusikalises liikumises on põhiorhk eesti rahvatantsudel ning teiste rahvaste muusika karakteri väljendamisel liikumise abil. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse muusikalise omaloomingu kaudu. Muusika kuulamisega arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtis on osata kasutada muusika oskussõnu arvamuse avaldamisel ja põhjendamisel. Võimaluse korral kuulatakse ka paikkondlike heliloojate ning interpretide loomingut.

Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse mitmesugustes muusikalistes tegevustes.

Õpilaste muusikalise eneseväljenduse oskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms).

Muusika kuulamise kogemuse ning kontserdikultuuri kujundamiseks ja silmaringi avardamiseks külastatakse kontserte ning muusikaetendusi ja käiakse õppekäikudel.

Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes

9. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt hääle omapärast;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
- 4) mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- 5) oskab kuulata ennast ja kaaslasti ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides;
- 6) suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 7) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 8) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 9) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- 10) väljendab kuulatud muusika kohta arvamust ning kasutab seisukohta põhjendades ja muusikapalu nii suuliselt kui ka kirjalikult analüüsides muusikalist oskussõnavara;
- 11) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 12) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;

- 13) teab autoriõigusi ning nendega kaasnevaid õigusi ja kohustusi, huvitub muusikaalasest tegevusest ning väärtustab seda ja osaleb kohalikus kultuurielus;
- 14) omab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest, ametitest ja võimalustest muusikat õppida;
- 15) kasutab muusikalistes tegevustes infotehnoloogia vahendeid

Muusika õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes

Õpitulemused

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili, järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;
- 2) mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid laulu õppimisel;
- 3) kasutab muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes;
- 4) osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- 5) laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- 6) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri” (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään” (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter), „Saaremaa valss” (R. Valgre), „Kalevite kants” (P. Veebel), „Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär)

Pillimäng

Õpilane:

- 1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või kuuekeelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinatodes;
- 2) rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- 3) kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

- 1) tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- 2) väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid.

Omalooming

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 2) loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinatosid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 3) loob tekste (regivärsse, laulusõnu jne);

4) väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.

Muusika kuulamine ja muusikalugu

Õpilane:

- 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
- 2) eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat;
- 3) eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ning elektrofone ja pillikoosseise;
- 4) teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi (sh paikkondlikke);
- 5) tunneb eesti pärimusmuusika tänapäevaseid tõlgendusi;
- 6) on tutvunud Eesti ning valikuliselt Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
- 7) arutleb muusika üle muusika sõnavara kasutades, võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda seisukohti nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 8) tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Muusikaline kirjaoskus

Õpilane:

- 1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
 - 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
 - 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);
 - 4) mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;
 - 5) teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt;
 - 6) mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.
- elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused; ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel; rondo, variatsioon; pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika.

Muusika õppesisu III kooliastmes

III kooliastmes on tähelepanu keskmes õpilaste iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis lauldakse nii ühe- kui ka mitmehäälselt, kooris kahe- või kolmehäälselt. Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarriga akordmänguvõtted.

Laulmine ja pillimäng pakuvad muusikalise omaloomingu ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksik kui ka rühmatööna. Õpilaste huvi toetamiseks pop- ja rokkmuusika vastu tuleks leida koolis ansambli mängu harrastamise võimalusi.

Muusikat kuulates on tähtis kujundada kuuldu põhjal oma arvamus ning seda argumenteeritult põhjendada nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika oskussõnavarale.

Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes.

Õpilaste isikupärast esinemisostkust toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms).

Et arendada kuulamiskogemust, kujundada kontserdi külastamise kultuuri ning avardada silmaringi, külastatakse kontserte ja muusikaetendusi ning käiakse mitmesugustel õppekäikudel, kohtutakse paikkonna, aga ka Eesti tuntud heliloojate ja interpreetidega.

Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

I KLASS

1. Muusika õpetamise eesmärgid:

1. julgustada õpilasi osalema muusikalises tegevuses
2. arendada igakülgset ning eakohaselt muusikalisi põhioskusi: laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine, muusikaline kirjaoskus
3. õpetada kasutama erinevaid töövorme: individuaalne töö, paaristöö, rühmatöö, loovtöö, vestlus, arutelu, jne.
4. julgustada õpilasi lähtuma muusikat esitades selle sisust ja meeleolust

2. Õppeaine maht:

2 tundi nädalas (70 tundi õppeaastas)

3. Õppekirjandus:

Monika Pullerits, Liivi Urbel „Muusikaõpik 1. klassile”

Monika Pullerits, Liivi Urbel „Muusikaõpetuse töövihik 1. klassile”

Monika Pullerits, Liivi Urbel – Muusikaõpetuse CD-d 1. klassile

Lisamaterjal õpetajate valikul.

4. Õppesisu:

Laulmine:

- laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamisega, selge diktsiooniga ja emotsionaalselt üksik või rühmas väljendades lauldes muusika sisu ning meeleolu
- eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaulud
- eesti rahvalaulud ja regilaulud, nende seostamine kalendritähtpäevadega
- peast laulmine: Eesti hümn, „Lapsed tuppä”, „Kevadel”, Kuldre Kooli koolilaul
- erinevad laulud õpetaja valikul
- relatiivsed astmed: SO, MI, RA (käemärkide, kuulmise, rütmistatud astmenoodi järgi)

Pillimäng:

- keha-, rütmi-, plaatpillide kaasmängud ja/või *ostinato*’d
- plokkflöödi või 6-keelse väikekandle esmased mänguvõtted

Muusikaline liikumine:

- eesti laulu- ja ringmängud
- rütmisalmid koos liikumisega
- muusika järgi liikumine

Omalooming:

- lihtsad rütmilised kaasmängud keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- kaasmängud plaatpillidel õpitud astmemudeleid kasutades
- loovliikumine muusika meeleolu väljendamiseks

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- muusikalised väljendusvahendid: kõrge/madal heli, valju (*forte*)/vaikne (*piano*)
- muusika meeleolu ja karakteri väljendamine kunstiliste vahenditega
- laulu ja pillimuusika eristamine kuuldeliselt

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- helivältsused ja rütmifiguurid: TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, $\frac{1}{4}$ PAUS
- 2- ja 3- osaline taktimõõt
- relatiivsed astmed SO, MI, RA noodijoonestikul
- muusikalise kirjaoskusega seotud oskussõnad:
 - a) rütm, meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmetrepp, punkt noodivältsuse pikendajana
 - b) orkester, dirigent, koor, koorijuht, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, helilooja, sõnade autor
 - c) muusikapala, salm, refrään, kaasmäng, eelmäng, vahemäng
 - d) rütm, meloodia, vaikselt, valjult, *piano*, *forte*

Õppekäigud:

- muusikaelamuste kirjeldamine, arvamuste esitamine oskussõnavara kasutades

5.Õpitulemused:

1. klassi lõpetaja

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning võimalusel koolikooris
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast nimetatud ühislause;
- 4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi kasutades õpitud relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 5) teab ja oskab kasutada õpitud helivältsusi ja rütmifiguure
- 6) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 7) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 8) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 9) kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;
- 10) väärtustab enese ja teiste loomingut.

II KLASS

1.Muusika õpetamise eesmärgid:

1. julgustada õpilasi osalema muusikalises tegevuses
2. arendada igakülgset ning eakohaselt muusikalisi põhioskusi: laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine, muusikaline kirjaoskus
3. õpetada kasutama erinevaid töövorme: individuaalne töö, paaritöö, rühmatöö, loovtöö, vestlus, arutelu, jne.
4. julgustada õpilasi lähtuma muusikat esitades selle sisust ja meeleolust

2.Õppeaine maht:

2 tundi nädalas (70 tundi õppeaastas)

3.Õppekirjandus:

Monika Pullerits, Liivi Urbel „Muusikaõpik 2. klassile”

Monika Pullerits, Liivi Urbel „Muusikaõpetuse töövihik 2. klassile”

Monika Pullerits, Liivi Urbel – Muusikaõpetuse CD-d 2. klassile

Lisamaterjal õpetajate valikul.

4.Õppesisu:

Laulmine:

- laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamisega, selge diktsiooniga ja emotsionaalselt üksi või rühmas väljendades laudes muusika sisu ning meeleolu
- eakohased laste-, mängu- ja mudellaulud ning teiste rahvaste laulud
- eesti rahvalaulud ja regilaulud, nende seostamine kalendritähtpäevadega
- peast laulmine: Eesti hümn, „Tiliseb, tiliseb aisakell”, Kuldre Kooli koolilaul
- erinevad laulud õpetaja valikul
- relatiivsed astmed: SO, MI, RA, JO, LE, alumine RA ja SO (käemärkide, kuulmise, rütmistatud astmenoodi järgi)

Pillimäng:

- keha-, rütmi-, plaatpillide kaasmängud ja/või *ostinato*’d
- plokkflöödi või 6-keelse väikekandle esmased mänguvõtted

Muusikaline liikumine:

- eesti laulu- ja ringmängud
- rütmisalmid koos liikumisega
- muusika järgi liikumine

Omalooming:

- lihtsad rütmilised kaasmängud keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- kaasmängud plaatpillidel õpitud astmemudeleid kasutades
- lihtsate tekstide loomine (liisusalmid)
- loovliikumine muusika meeleolu väljendamiseks

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- muusikalised väljendusvahendid: valju (*forte*)/vaikne (*piano*) muusika, teised omandatud muusikalised oskussõnad
- muusika meeleolu ja karakteri väljendamine kunstiliste vahenditega
- helilooja Gustav Ernesaksa, Miina Härma, Arvo Pärdi, W. A: Mozarti looming
- marss, valss, polka

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- helivältused ja rütmifiguurid (lisaks eelnevalt omandatutele): TI-RI-TI-RI, TA-I-RI, ½ PAUS
- 2- ja 3- osaline taktimõõt
- relatiivsed astmed SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI, ülemine JO, alumised RA ja SO noodijoonestikul
- JO- ja RA-astmerida (duur, moll)
- muusikalise kirjaoskusega seotud oskussõnad:
 - a) rütm, meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana
 - b) orkester, dirigent, koor, koorijuht, ansambel, solist, rahvalaul, regilaul, eeslaulja, rahvapill, rahvatants, helilooja, sõnade autor

- c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, kaasmäng, eelmäng, vahemäng, *ostinato*
- d) rütm, meloodia, tempo, vaikselt, valjult, *piano, forte*, fermaat

Õppekäigud:

- muusikaelamuste kirjeldamine, arvamuste esitamine oskussõnavara kasutades

5.Õpitulemused:

2. klassi lõpetaja

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning võimalusel koolikooris
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast nimetatud ühislause;
- 4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi kasutades õpitud relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 5) teab ja oskab kasutada õpitud helivältusi ja rütmifiguure
- 6) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 7) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 8) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 9) kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;
- 10) väärtustab enese ja teiste loomingut.

III KLASS

1.Muusika õpetamise eesmärgid:

1. julgustada õpilasi osalema muusikalises tegevuses
2. arendada igakülgset ning eakohaselt muusikalisi põhioskusi: laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine, muusikaline kirjaoskus
3. õpetada kasutama erinevaid töövorme: individuaalne töö, paaritöö, rühmatöö, loovtöö, vestlus, arutelu, jne.
4. julgustada õpilasi lähtuma muusikat esitades selle sisust ja meeleolust

2.Õppeaine maht:

2 tundi nädalas (70 tundi õppeaastas)

3.Õppekirjandus:

Monika Pullerits, Liivi Urbel „Muusikaõpik 3. klassile”

Monika Pullerits, Liivi Urbel „Muusikaõpetuse töövihik 3. klassile”

Monika Pullerits, Liivi Urbel – Muusikaõpetuse CD-d 3. klassile

Lisamaterjal õpetajate valikul.

4.Õppesisu:

Laulmine:

- laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamisega, selge diktsiooniga ja emotsionaalselt üksi või rühmas väljendades lauldes muusika sisu ning meeleolu
- eakohased laste-, mängu- ja mudellaulud, teiste rahvaste laulud, kaanonid
- eesti rahvalaulud ja regilaulud, nende seostamine kalendritähtpäevadega
- peast laulmine: Eesti hümn, „Teele, tee, kurekesed”, „Kevadpidu” Kuldre Kooli koolilaul

- erinevad laulud õpetaja valikul
- relatiivsed astmed: SO, MI, RA, JO, LE, NA, DI, ülemine JO, alumine RA ja SO (käemärkide, kuulmise, rütmistatud astmenoodi järgi)

Pillimäng:

- keha-, rütmi-, plaatpillide kaasmängud ja/või *ostinato*'d
- plokkflöödi või 6-keelse väikekandle esmased mänguvõtted

Muusikaline liikumine:

- eesti laulu- ja ringmängud
- rütmisalmid koos liikumisega
- muusika järgi liikumine

Omalooming:

- lihtsad rütmilised kaasmängud keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- kaasmängud plaatpillidel õpitud astmemudeleid kasutades
- lihtsate tekstide loomine (liisusalmid, regivärsid, laulusõnad)
- loovliikumine muusika meeleolu väljendamiseks

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- muusikalised väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika, muusikapala ülesehitus
- muusika meeleolu ja karakteri väljendamine kunstiliste vahenditega
- järgmiste heliloojate looming: G. Ernesaks, A. Pärt, M. Härma, W. A. Mozart
- marss, valss, polka
- eesti rahvalaul, rahvapillid

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- helivältsed ja rütmifiguurid: (TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, $\frac{1}{4}$ PAUS) TI-RI-TI-RI, TA-I-RI, $\frac{1}{2}$ PAUS
- 2- ja 3- osaline taktimõõt
- relatiivsed astmed SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI alumised RA ja SO, ülemine JO noodijoonestikul
- JO- ja RA- astmerida seoses lauludega
- muusikalise kirjaoskusega seotud oskussõnad:
 - a) rütm, meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältsuse pikendajana
 - b) orkester, dirigent, koor, koorijuht, rahvalaul, regilaul, eeslaulja, rahvapill, rahvatants, helilooja, sõnade autor, ansambel, solist, vokaalmuusika, instrumentaalmuusika
 - c) muusikapala, salm, refrään, kaasmäng, eelmäng, vahemäng, *ostinato*, marss, polka, valss, kaanon
 - d) rütm, meloodia, tempo, vaikselt, valjult, *piano*, *forte*, fermaat, kõlavärv

Õppekäigud:

- muusikaelamuste kirjeldamine, arvamuste esitamine oskussõnavara kasutades

5.Õpitulemused:

3. klassi lõpetaja

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning võimalusel koolikooris
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast nimetatud ühislaule;
- 4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi kasutades õpitud relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 5) teab ja oskab kasutada õpitud helivältsusi ja rütmifiguure

- 6) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 7) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 8) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 9) kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;
- 10) väärtustab enese ja teiste loomingut
- 11) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat

6. I Kooliastme hindamine:

Õpitlemuse hinnates lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosast ja kooli hindamisjuhendist.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Eesmärgiks on õpilase muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitlemuse. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse osaoskusi, mida hinnatakse kas eraldi või lõimitult: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel, et tunnustada õpilase panust ja ettevõtlikkust.

Õpitud kontrollitakse nii suuliselt kui kirjalikult, olulisel kohal on sõnaline hinnang. Õpitlemuse hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnatega. Õpitlemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitlemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi. II ja III kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes.

IV KLASS

1. Muusika õpetamise eesmärgid:

1. julgustada õpilasi osalema muusikalises tegevuses ning lähtuma muusikat esitades selle sisust ja meeleolust
2. arendada igakülgset ning eakohaselt muusikalisi põhioskusi: laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine, muusikaline kirjaoskus
3. õpetada kasutama erinevaid töövorme: individuaalne töö, paaritöö, rühmatöö, loovtöö, vestlus, arutelu, jne.
5. tekitada õpilases huvi oma kodukoha ja kooli kultuurielu vastu ning selles osalema
6. suunata õpilast kuulama iseennast ja teisi koos musitseerides, anda mõista tema panuse tähtsusest ning tunnustusest ja toetusest kaaslastele

2. Õppeaine maht:

2 tundi nädalas (70 tundi õppeaastas)

3. Õppekirjandus:

Monika Pullerits, Liivi Urbel „Muusikaõpik 4. klassile”
Monika Pullerits, Liivi Urbel „Muusikaõpetuse töövihik 4. klassile”
Monika Pullerits, Liivi Urbel – Muusikaõpetuse CD-d 4. klassile
Lisamaterjal õpetajate valikul.

4.Õppesisu:

Laulmine:

- laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamisega, selge diktsiooniga ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära ning häälehoiu vajadusi arvestades.
- Eakohased ühe- ja kahehäälsed laulud ja kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud *a capella* ja saatega.
- peast laulmine: Eesti hümn, „Püha öö”, Kuldre Kooli koolilaul
- erinevad laulud õpetaja valikul
- relatiivsed astmed: SO, MI, RA, JO, LE, NA, DI, ülemine JO, alumine RA ja SO (käemärkide, noodijoonestikul erinevatel kõrguspositsioonide, rütmistatud astmenoodi järgi)
- duur ja moll helilaad ja kolmkõlad seoses lauludega

Pillimäng:

- keha-, rütmi-, plaatpillide kaasmängud ja/või *ostinato*’d
- plokkflöödi või 6-keelse väikekandle mänguvõtted
- absoluutsete helikõrguste seostamine pillimänguga

Muusikaline liikumine:

- eesti laulu- ja ringmängud
- muusika järgi liikumine väljendades läbi selle meloodiat, tempot, rütmi, dünaamikat, vormi
- autorikaitse vajalikkus, sellega seotud õigused ja kohustused

Omalooming:

- rütmilis-meloodilised improvisatsioonid, kaasmängud ja/või *ostinato*’d keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- astmemudelite kasutamine improviseerimisel
- lihtsate laulusõnade ning regivärsi tekstide loomine
- loovliikumine muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- muusikalised väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika, muusikapala ülesehitus (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm)
- muusikapala iseloomustamine, oma arvamuse põhjendamine kasutades muusika oskussõnavara
- hääleliigid: sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass
- heliloojate J. S. Bach ja L. van Beethoven looming
- Muusikainstrumendid: klahvpillid, löökpillid, puhkpillid, keelpillid, eesti rahvapillid

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- helivältused ja rütmifiguurid:
TI-TI-RI, TI-RI-TI, TA-I-TI, TERVENOOT, TERVEPAUS
- 2-, 3- ja 4-osaline taktimõõt
- relatiivsed astmed SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI alumised RA ja SO, ülemine JO noodijoonestikul, rütmistatud astmenoodi järgi
- JO- ja RA- astmerida seoses lauludega
- Absoluutsed helikõrgused (tähtnimetused): c, d, e, f, g, a, h, c’ noodijoonestikul ja klaviatuuril

- 2- ja 3- osaline lihtvorm
- muusikalise kirjaoskusega seotud oskussõnad:
 - a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed)
 - b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon
 - c) tämber, hääleliigid(sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, klahvpillid, puhkpillid, löökpillid, rahvapillid)
 - d) dünaamika (*p, f, mp, mf, cresc., dim.*)
 - e) + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud:

- muusikaelamuste kirjeldamine, arvamuste esitamine oskussõnavara kasutades suuliselt või kirjalikud

5.Õpitulemused:

4. klassi lõpetaja

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;
- 2) huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- 3) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 4) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või erinevates vokaal- ja instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses;
- 5) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab Ja tunnustab kaaslasi;
- 6) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma klassi ühislaule;
- 7) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 8) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 9) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 10) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade Abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 11) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;

V KLASS

1.Muusika õpetamise eesmärgid:

1. julgustada õpilasi osalema muusikalises tegevuses ning lähtuma muusikat esitades selle sisust ja meeleolust
2. arendada igakülgset ning eakohaselt muusikalisi põhioskusi: laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine, muusikaline kirjaoskus
3. õpetada kasutama erinevaid töövorme: individuaalne töö, paaritöö, rühmatöö, loovtöö, vestlus, arutelu, jne.
5. tekitada õpilases huvi oma kodukoha ja kooli kultuurielu vastu ning selles osalema
6. suunata õpilast kuulama iseennast ja teisi koos musitseerides, anda mõista tema panuse tähtsusest ning tunnustusest ja toetusest kaaslastele

2.Õppeaine maht:

2 tund nädalas (70 tundi õppeaastas)

3.Õppekirjandus:

Heli Roos „Muusikaõpik 5. klassile”

Heli Roos „Muusikaõpetuse töövihik 5. klassile”

Anu Sepp, Hele-Mall Järv – Muusikaõpetuse CD-d 4.-6. klassile

Lisamaterjal õpetajate valikul.

4.Õppesisu:

Laulmine:

- laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamisega, selge diktsiooniga ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära ning häälehoiu vajadusi arvestades.
- eakohased ühe- ja kahehäälsed laulud ja kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud *a capella* ja saatega.
- peast laulmine: Eesti hümn, „Kas tunned maad”, „Meil aiaäärne tänavas”, Kuldre Kooli koolilaul
- erinevad laulud õpetaja valikul
- relatiivsed astmed: SO, MI, RA, JO, LE, NA, DI, ülemine JO, alumine RA ja SO (käemärkide, noodijoonestikul erinevatel kõrguspositsioonide, rütmistatud astmenoodi järgi)
- duur ja moll helilaad ja kolmkõlad seoses lauludega
- relatiivsed helikõrgused (astmed) seoses absoluutsete kõrgustega (g-G2)

Pillimäng:

- keha-, rütmi-, plaatpillide kaasmängud ja/või *ostinato*’d
- plokkflöödi või 6-keelse väikekandle mänguvõtted
- absoluutsete helikõrguste seostamine pillimänguga
- C-duur ja a-moll helistike ja toonikakolmkõlade seostamine pillimänguga

Muusikaline liikumine:

- eesti laulu- ja ringmängud
- muusika järgi liikumine väljendades läbi selle meloodiat, tempot, rütmi, dünaamikat, vormi

Omalooming:

- rütmilis-meloodilised improvisatsioonid, kaasmängud ja/või *ostinato*’d keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- astmemudelite kasutamine improviseerimisel
- lihtsate laulusõnade ning regivärsi tekstide loomine
- loovliikumine muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- muusikalised väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika, muusikapala ülesehitus (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm)
- muusikapala iseloomustamine, oma arvamuse põhjendamine kasutades muusika oskussõnavara
- pillirühmade ja sümfooniaorkestri kuulamine ja eristamine instrumentaalmuusikas
- kooriliikide tundmine ja eristamine
- eesti rahvamuusika tundmine ja eristamine: rahvalaul, pillid, tantsud autorikaitse vajalikkus, sellega seotud õigused ja kohustused
- autorikaitse vajalikkus, sellega seotud õigused ja kohustused

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- helivältsed ja rütmifiguurid:
TI-TI-RI, TI-RI-TI, TA-I-TI, TERVENOOT, TERVEPAUS

- 2-, 3- ja 4-osaline taktimõõt
- relatiivsed astmed SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI alumised RA ja SO, ülemine JO noodijoonestikul, rütmistatud astmenoodi järgi
- helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine (helistikud C/a, G/e, F/d)
- muusikalise kirjaoskusega seotud oskussõnad:
 - a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud, pidekaar, sidekaar
 - b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon, muusikal
 - c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, klahvpillid, puhkpillid, löökpillid, rahvapillid)
 - d) harmoonia, dünaamika (*p, f, mp, mf, cresc., dim.*), tempo (*grave, largo, adagio, andante, moderato, allegretto, allegro, vivo, vivace, presto*)
 - e) + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud:

- muusikaelamuste kirjeldamine, arvamuste esitamine oskussõnavara kasutades suuliselt või kirjalikud

5.Õpitulemused:

5. klassi lõpetaja

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või erinevates vokaal instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma klassi ühislaule;
- 6) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 8) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 9) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 10) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- 11) leiab iseloomulikke jooni eesti rahvamuusikas.

VI KLASS

1.Muusika õpetamise eesmärgid:

1. julgustada õpilasi osalema muusikalises tegevuses ning lähtuma muusikat esitades selle sisust ja meeleolust
2. arendada igakülgset ning eakohaselt muusikalisi põhioskusi: laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine, muusikaline kirjaoskus
3. õpetada kasutama erinevaid töövorme: individuaalne töö, paaritöö, rühmatöö, loovtöö, vestlus, arutelu, jne.

5. tekitada õpilases huvi oma kodukoha ja kooli kultuurielu vastu ning selles osalema
6. suunata õpilast kuulama iseennast ja teisi koos musitseerides, anda mõista tema panuse tähtsusest ning tunnustusest ja toetusest kaaslastele

2.Õppeaine maht:

1 tund nädalas (35 tundi õppeaastas)

3.Õppekirjandus:

Anu Sepp, Hele-Mall Järv „Muusikaõpik 6. klassile”

Anu Sepp, Hele-Mall Järv „Muusikaõpetuse töövihik 6. klassile”

Anu Sepp, Hele-Mall Järv – Muusikaõpetuse CD-d 4.-6. klassile

Lisamaterjal õpetajate valikul.

4.Õppesisu:

Laulmine:

- laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamisega, selge diktsiooniga ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära ning häälehoiu vajadusi arvestades.
- eakohased ühe- ja kahehäälsed laulud ja kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud *a capella* ja saatega.
- peast laulmine: Eesti hümn, „Mu isamaa armas”, „Eestlane olen ja eestlaseks jään“, Kuldre Kooli koolilaul
- erinevad laulud õpetaja valikul
- relatiivsed astmed: SO, MI, RA, JO, LE, NA, DI, ülemine JO, alumine RA ja SO (käemärkide, noodijoonestikul erinevatel kõrguspositsioonide, rütmistatud astmenoodi järgi)
- duur ja moll helilaad ja kolmkõlad seoses lauludega
- relatiivsed helikõrgused (astmed) seoses absoluutsete kõrgustega (g-G2)

Pillimäng:

- keha-, rütmi-, plaatpillide kaasmängud ja/või *ostinato*’d
- plokkflöödi või 6-keelse väikekandle mänguvõtted
- absoluutsete helikõrguste seostamine pillimänguga
- C/a, G/e, F/d helistike ja toonikakolmkõlade seostamine pillimänguga

Muusikaline liikumine:

- eesti laulu- ja ringmängud
- muusika järgi liikumine väljendades läbi selle meloodiat, tempot, rütmi, dünaamikat, vormi
- muusika põhjal erinevate maade rahvamuusikale (sh. rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine liikumise kaudu

Omalooming:

- rütmilis-meloodilised improvisatsioonid, kaasmängud ja/või *ostinato*’d keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- astmemudelite kasutamine improviseerimisel
- lihtsate laulusõnade ning regivärsi tekstide loomine
- loovliikumine muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- muusikalised väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika, muusikapala ülesehitus (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm)
- muusikapala iseloomustamine, oma arvamuse põhjendamine kasutades muusika oskussõnavara

- eesti rahvamuusika tundmine ja eristamine (rahvalaul, pillid, tantsud), eesti rahvamuusika suursündmused
- erinevate maade rahvamuusika tundmine ja eristamine ning neisse lugupidavalt suhtumine
- autorikaitse vajalikkus, sellega seotud õigused ja kohustused

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- helivältsed ja rütmifiguurid:
TI-TI-RI, TI-RI-TI, TA-I-TI, TERVENOOT, TERVEPAUS, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$ noodid, pausid
- 2-, 3- ja 4-osaline taktimõõt
- relatiivsed astmed SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI alumised RA ja SO, ülemine JO noodijoonestik, rütmistatud astmenoodi järgi
- helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine (helistikud C/a, G/e, F/d)
- kaheksandik taktimõõdu tutvustamine laulurepertuaarist tulenevalt
- muusikalise kirjaoskusega seotud oskussõnad:
 - eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud, pidekaar, sidekaar
 - vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon, muusikal
 - tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, klahvpillid, puhkpillid, löökpillid, rahvapillid)
 - harmoonia, dünaamika (*p, f, mp, mf, pp, ff, cresc., dim.*), tempo (*grave, largo, adagio, andante, moderato, allegretto, allegro, vivo, vivace, presto, ritenuto, accelerando*)
 - + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud:

- muusikaelamuste kirjeldamine, arvamuste esitamine oskussõnavara kasutades suuliselt või kirjalikud

5.Õpitulemused:

6. klassi lõpetaja

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;
- 2) laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või erinevates vokaal instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma klassi ühislaule;
- 6) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- 8) julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- 9) kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust;
- 10) eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- 11) leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste rahvaste rahvamuusikas.

6. II kooliastme hindamine:

Õpitulemusi hinnates lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosast ja kooli hindamisjuhendist.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Eesmärgiks on õpilase muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse osaoskusi, mida hinnatakse kas eraldi või lõimitult: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel, et tunnustada õpilase panust ja ettevõtlikkust.

Õpitut kontrollitakse nii suuliselt kui kirjalikult, olulisel kohal on sõnaline hinnang. Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi. II ja III kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes.

VII KLASS

1. Muusika õpetamise eesmärgid:

1. julgustada õpilasi osalema muusikalises tegevuses ning lähtuma muusikat esitades selle sisust ja meeleolust
2. arendada igakülgset ning eakohaselt muusikalisi põhioskusi: laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine, muusikaline kirjaoskus
3. suunata õpilasi kasutama ka infotehnoloogia vahendeid muusikalises tegevuses
5. tekitada õpilases huvi oma kodukoha ja kooli kultuurielu vastu ning selles osalema
6. suunata õpilast kuulama iseennast ja teisi koos musitseerides, anda mõista tema ja teiste panuse tähtsusest selles tegevuses (kohusetundlik suhtumine endale võetud ülesannetes)
7. julgustada õpilasi aktsepteerima muusika erinevaid avaldusvorme
8. anda õpilastele ülevaadet muusikaga seotud elukutsetest ning võimalustest muusikat õppida.

2. Õppeaine maht:

1 tund nädalas (35 tundi õppeaastas)

3. Õppekirjandus:

Anu Sepp, Aive Skuin, Karolina Sepp „Muusikaõpik, 7. klass”

Anu Sepp, Aive Skuin, Karolina Sepp „Muusikaõpetuse töövihik 7. klassile”

Anu Sepp, Aive Skuin, Karolina Sepp – Muusikaõpetuse CD-d 7. klassile

Lisamaterjal õpetajate valikul.

4. Õppesisu:

Laulmine:

- laulmine oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt arvestades esitatava muusikapala stiili. Häälehoiu järgimine häälemurdeperioodil.
- ea- ja teemakohased ühe-, kahe- ja paiguti kolmehäälsed laulud ja kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud *a capella* ja saatega.
- repertuaari valimisel osalemine ja oma seisukohtade põhjendamine
- peast laulmine: Eesti hümn, „Jää vabaks, Eesti meri”, „Kalevite kants“, „Mu isamaa on minu arm“, Kuldre Kooli koolilaul
- erinevad laulud õpetaja valikul
- meloodia laulmine relatiivsed helikõrgusi kasutadeskäämärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides
- duur ja moll helilaad ja kolmkõlad seoses lauludega
- relatiivsed helikõrgused (astmed) seoses absoluutsete kõrgustega (g-G2)

Pillimäng:

- keha-, rütmi-, plaatpillide, plokkflöödi või 6-keelse väikekandle kaasmängud ja/või *ostinato*'d
- akustilise kitarriga lihtsamad akordimänguvõtted lähtudes absoluutsetest helikõrgustest
- C/a, G/e, F/d (D/h repertuaarist lähtuvalt) helistike ja toonikakolmkõlade seostamine pillimänguga

Muusikaline liikumine:

- muusika järgi liikumine muusika väljendusvahendeid kasutades
- muusika põhjal erinevate maade rahvamuusikale (sh. rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine liikumise kaudu

Omalooming:

- improvisatsioonid keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- kindlas vormis rütmilis-meloodiliste kaasmängude ja/või *ostinato*'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- lihtsate meloodiate loomine relatiivseid helikõrgusi (astmeid) kasutades
- laulusõnade, regivärsside, tekstide loomine
- muusika karakteri ja meeoleolu ning enda loominguliste ideede väljendamine liikumise kaudu
- loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- muusikalised väljendusvahendid ja nende eristamine: meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika, muusikapala ülesehitus
- muusikapala iseloomustamine, arutlemine, oma arvamuse põhjendamine kasutades muusika oskussõnavara
- teiste arvamusega arvestamine ning oma arvamuse põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult
- eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblike, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine
- järgnevate pillirühmade kõla ja kuju järgi tundmine: keelpillid (viul, viola, tšello, kontrabass, harf, kitarr), puhkpillid (flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott, trompet, metsasarv, tromboon, tuuba), löökpillid (timpan, ksülofon, suur trumm, väike trumm, taldrikud, jt)
- erinevate orkestri koosseisude tundmine (sümfoonia-, puhkpilli-, keelpilli, rahvapilliorkester)
- eesti ning erinevate maade rahvamuusika tundmine ja eristamine ning neisse lugupidavalt suhtumine

- Tänapäeva eesti pärimusmuusika tõlgenduste tundmine
- autorikaitse vajalikkus, sellega seotud õigused ja kohustused

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- helivältsed ja rütmifiguurid:
lisaks eelnevalt õpitutele – triool, süngoop
- 2-, 3- ja 4-osaline taktimõõt, kaheksandik taktimõõt tulenevalt laulurepertuaarist
- relatiivsed astmed SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI alumised RA ja SO, ülemine JO noodijoonestikul, rütmistatud astmenoodi järgi
- helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine (helistikud C/a, G/e, F/d), D/h tulenevalt repertuaarist
- relatiivsete helikõrguste (astmed) kasutamine laulude õppimisel ning nende seostamine absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed)
- muusikalise kirjaoskusega seotud oskussõnad:
 - a) sümfooniaorkester, keelpilliorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused
 - b) sümfoonia, instrumentaalkontsert
 - c) rondo, variatsioon
 - d) + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud:

- muusikaelamuste kirjeldamine, selle üle arutlemine, oma arvamuste esitamine ja põhjendamine oskussõnavara kasutades suuliselt, kirjalikud või mõnel muul looval viisil

5.Õpitulemused:

7. klassi lõpetaja

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohustetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma klassi ühislaule;
- 6) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- 8) väljendab oma arvamust kuuldud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- 9) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga tuues esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 10) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- 11) teab autoriõigusi ning sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;
- 12) valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
- 13) kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.

VIII KLASS

1. Muusika õpetamise eesmärgid:

1. julgustada õpilasi osalema muusikalises tegevuses ning lähtuma muusikat esitades selle sisust ja meeleolust
2. arendada igakülgset ning eakohaselt muusikalisi põhioskusi: laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine, muusikaline kirjaoskus
3. suunata õpilasi kasutama ka infotehnoloogia vahendeid muusikalises tegevuses
5. tekitada õpilases huvi oma kodukoha ja kooli kultuurielu vastu ning selles osalema
6. suunata õpilast kuulama iseennast ja teisi koos musitseerides, anda mõista tema ja teiste panuse tähtsusest selles tegevuses (kohusetundlik suhtumine endale võetud ülesannetes)
7. julgustada õpilasi aktsepteerima muusika erinevaid avaldusvorme
8. anda õpilastele ülevaadet muusikaga seotud elukutsetest ning võimalustest muusikat õppida.

2. Õppeaine maht:

1 tund nädalas (35 tundi õppeaastas)

3. Õppekirjandus:

Aive Skuin, Karolina Sepp, Jaak Ojakäär, Anu Sepp „Muusikaõpik, 8. klass”

Aive Skuin, Karolina Sepp, Jaak Ojakäär, Anu Sepp – Muusikaõpetuse CD-d 8. klassile

Lisamaterjal õpetajate valikul.

4. Õppesisu:

Laulmine:

- laulmine oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt arvestades esitatava muusikapala stiili. Häälehoiu järgimine häälemurdeperioodil.
- ea- ja teemakohased ühe-, kahe- ja paiguti kolmehäälsed laulud ja kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud *a capella* ja saatega.
- repertuaari valimisel osalemine ja oma seisukohtade põhjendamine
- peast laulmine: Eesti hümn, „Oma laulu ei leia ma üles“, „Laul põhjamaast“, Kuldre Kooli koolilaul
- erinevad laulud õpetaja valikul
- meloodia laulmine relatiivsed helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides
- duur ja moll helilaad ja kolmkõlad seoses lauludega
- relatiivsed helikõrgused (astmed) seoses absoluutsete kõrgustega (g-G2)

Pillimäng:

- keha-, rütmi-, plaatpillide, plokkflöödi või 6-keelse väikekandle kaasmängud ja/või *ostinato*’d
- akustilise kitarriga lihtsamad akordimänguvõtted lähtudes absoluutsetest helikõrgustest
- C/a, G/e, F/d (D/h repertuaarist lähtuvalt) helistike ja toonikakolmkõlade seostamine pillimänguga

Muusikaline liikumine:

- muusika järgi liikumine muusika väljendusvahendeid kasutades
- muusika põhjal erinevate maade rahvamuusikale (sh. rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine liikumise kaudu

Omalooming:

- improvisatsioonid keha-, rütmi- ja plaatpillidel

- kindlas vormis rütmilis-meloodiliste kaasmängude ja/või *ostinato*'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- lihtsate meloodiate loomine relatiivseid helikõrgusi (astmeid) kasutades
- laulusõnade, regivärsside, tekstide loomine
- muusika karakteri ja meeoleu ning enda loominguliste ideede väljendamine liikumise kaudu
- loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- muusikalised väljendusvahendid ja nende eristamine: meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika, muusikapala ülesehitus
- muusikapala iseloomustamine, arutlemine, oma arvamuse põhjendamine kasutades muusika oskussõnavara
- teiste arvamusega arvestamine ning oma arvamuse põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult
- eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine
- järgnevate pillirühmade kõla ja kuju järgi tundmine: klahvpillid (klaver, klavessiin, orel, akordion), elektrofonid (süntesaator, elektriklaver)
- erinevate orkestri koosseisude tundmine (sümfoonia-, puhkpilli-, keelpilli, rahvapilliorkester)
- pop- ja rockmuusika
- eesti ning erinevate maade rahvamuusika tundmine ja eristamine ning neisse lugupidavalt suhtumine
- tänapäeva eesti pärimusmuusika tõlgenduste tundmine
- autorikaitse vajalikkus, sellega seotud õigused ja kohustused

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- helivältsed ja rütmifiguurid:
lisaks eelnevalt õpitutele – $\frac{1}{16}$ paus, noot
- 2-, 3- ja 4-osaline taktimõõt, kaheksandik taktimõõt tulenevalt laulurepertuaarist
- relatiivsed astmed SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI alumised RA ja SO, ülemine JO noodijoonestikul, rütmistatud astmenoodi järgi
- helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine (helistikud C/a, G/e, F/d), D/h tulenevalt repertuaarist
- relatiivsete helikõrguste (astmed) kasutamine laulude õppimisel ning nende seostamine absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed)
- bassivõti, selle tähenduse mõistmine ning rakendamine musitseerides repertuaarist tulenevalt
- muusikalise kirjaoskusega seotud oskussõnad:
 - a) elektrofonid, sümfooniaorkester, keelpilliorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused
 - b) sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel
 - c) rondo, variatsioon
 - d) pop- ja rockmuusika, džässmuusika, süvamuusika
 - e) + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud:

- muusikaelamuste kirjeldamine, selle üle arutlemine, oma arvamuste esitamine ja põhjendamine oskussõnavara kasutades suuliselt, kirjalikud või mõnel muul looval viisil

5.Õpitulemused:

8. klassi lõpetaja

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohustetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma klassi ühislause;
- 6) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguideid;
- 8) väljendab oma arvamust kuuldu muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- 9) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusika tuues esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 10) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- 11) teab autoriõigusi ning sellega kaasnevat õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;
- 12) valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
- 13) kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.

IX KLASS

1.Muusika õpetamise eesmärgid:

1. julgustada õpilasi osalema muusikalises tegevuses ning lähtuma muusikat esitades selle sisust ja meeleolust
2. arendada igakülgset ning eakohaselt muusikalisi põhioskusi: laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine, muusikaline kirjaoskus
3. suunata õpilasi kasutama ka infotehnoloogia vahendeid muusikalises tegevuses
5. tekitada õpilases huvi oma kodukoha ja kooli kultuurielu vastu ning selles osalema
6. suunata õpilast kuulama iseennast ja teisi koos musitseerides, anda mõista tema ja teiste panuse tähtsusest selles tegevuses (kohusetundlik suhtumine endale võetud ülesannetes)
7. julgustada õpilasi aktsepteerima muusika erinevaid avaldusvorme
8. anda õpilastele ülevaadet muusikaga seotud elukutsetest ning võimalustest muusikat õppida.

2.Õppeaine maht:

1 tund nädalas (35 tundi õppeaastas)

3.Õppekirjandus:

Aive Skuin, Karolina Sepp „Muusikaõpik, 9. klass”

Aive Skuin, Karolina Sepp „Muusikaõpetuse töövihik 9. klassile“

Aive Skuin, Karolina Sepp – Muusikaõpetuse CD-d 9. klassile

Lisamaterjal õpetajate valikul.

4.Õppesisu:

Laulmine:

- laulmine oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt arvestades esitatava muusikapala stiili. Häälehoiu järgimine häälemurdeperioodil.
- ea- ja teemakohased ühe-, kahe- ja paiguti kolmehäälsed laulud ja kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud *a capella* ja saatega.
- repertuaari valimisel osalemine ja oma seisukohtade põhjendamine
- peast laulmine: Eesti hümn, Laiuse kooli laul
- erinevad laulud õpetaja valikul
- meloodia laulmine relatiivsed helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides
- duur ja moll helilaad ja kolmkõlad seoses lauludega
- relatiivsed helikõrgused (astmed) seoses absoluutsete kõrgustega (g-G2)

Pillimäng:

- keha-, rütmi-, plaatpillide, plokkflöödi või 6-keelse väikekandle kaasmängud ja/või *ostinato*'d
- D/h repertuaarist lähtuvalt) helistike ja toonikakolmkõlade seostamine pillimänguga

Muusikaline liikumine:

- muusika järgi liikumine muusika väljendusvahendeid kasutades
- muusika põhjal erinevate maade rahvamuusikale (sh. rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine liikumise kaudu

Omalooming:

- improvisatsioonid keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- kindlas vormis rütmilis-meloodiliste kaasmängude ja/või *ostinato*'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel
- lihtsate meloodiate loomine relatiivseid helikõrgusi (astmeid) kasutades
- muusika karakteri ja meeleolu ning enda loominguliste ideede väljendamine liikumise kaudu
- loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades

Muusika kuulamine ja muusikalugu:

- muusikalised väljendusvahendid ja nende eristamine: meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika, muusikapala ülesehitus
- muusikapala iseloomustamine, arutlemine, oma arvamuse põhjendamine kasutades muusika oskussõnavara
- teiste arvamusega arvestamine ning oma arvamuse põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult
- eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine
- erinevate orkestri ja ansambli koosseisude tundmine (sümfoonia-, puhkpilli-, keelpilli, rahvapilliorkester, keelpillikvartett, pop- ja džässansambel)
- filmi- ja lavamuusika (ooper, operett, muusikal, ballett) eristamine
- eesti ning erinevate maade rahvamuusika tundmine ja eristamine ning neisse lugupidavalt suhtumine
- tänapäeva eesti pärimusmuusika tõlgenduste tundmine
- autorikaitse vajalikkus, sellega seotud õigused ja kohustused

Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad:

- helivältsed ja rütmifiguurid: kordavalt
- 2-, 3- ja 4-osaline taktimõõt, kaheksandik taktimõõt tulenevalt laulurepertuaarist

- helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine (helistikud C/a, G/e, F/d), D/h tulenevalt repertuaarist
- relatiivsete helikõrguste (astmed) kasutamine laulude õppimisel ning nende seostamine absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed)
- bassivõti, selle tähenduse mõistmine ning rakendamine musitseerides repertuaarist tulenevalt
- muusikalise kirjaoskusega seotud oskussõnad:
 - a) elektrofonid, sümfooniaorkester, keelpilliorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused
 - b) ooper, operett, muusika, ballett, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel
 - c) rondo, variatsioon
 - d) pop- ja rockmuusika, džässmuusika, süvamuusika
 - e) + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.

Õppekäigud:

- muusikaelamuste kirjeldamine, selle üle arutlemine, oma arvamuste esitamine ja põhjendamine oskussõnavara kasutades suuliselt, kirjalikud või mõnel muul looval viisil

5.Õpitulemused:

9. klassi lõpetaja

- 1) osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme;
- 2) laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast;
- 3) laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;
- 4) oskab kuulata iseennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse;
- 5) oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma klassi ühislause;
- 6) kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 7) rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- 8) väljendab oma arvamust kuuldu muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- 9) leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga tuues esile erinevad ja sarnased tunnused;
- 10) väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- 11) teab autoriõigusi ning sellega kaasnevat õigusi ja kohustusi; huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus;
- 12) valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida;
- 13) kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes.

6. III kooliastme hindamine:

Õpitulemusi hinnates lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosast ja kooli hindamisjuhendist.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Eesmärgiks on õpilase muusikalise arengu toetamine ja loovuse arendamine.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse osaoskusi, mida hinnatakse kas eraldi või lõimitult: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel, et tunnustada õpilase panust ja ettevõtlikkust.

Õpitut kontrollitakse nii suuliselt kui kirjalikult, olulisel kohal on sõnaline hinnang. Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi. II ja III kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes.